

Ի ԾՆՆԴԵԱՆ ՏԵԱՐՆ.

« Եւ յանկարծակի եղեւ ընդ
հրեշտակին ընդ ոյնմիկ բազմա-
թիւն զօրաց երկնաւորաց, որք
օրհնէին զԱստուած եւ առ ին,
Փառք ի բարձունս Աստուծոյ եւ
յերկիր խաղաղութիւն ի մարդիկ
հաճութիւն »

Աւետ:

Տասն եւ ինն շրջանաւոր դարերէն յա-
ռաջ Մեթիդէն մի ատոգայոյս լերանց վե-
րայ բարեբաւորիկ հովիւներին երկնային
փառաց զոյլն շառաւիղն ծագեցաւ, պա-
կուցանելով նոցա զահիհարուած սիրտն
եւ մխիթարելով զնոսա Աստուածային ան-
խելահաս զաղանեաց լուսոյսցտնութեանն
աւետեաց ուրախութիւնն աւետարանե-
լով:

Տասն եւ ինն դարուց հետէ այս յաւի-
տնեական յիշատակելի այս սքանչելի
երկնային մուգայից հողելեց ներդաշնակու-
թիւնն՝ տարուց տարի մեր աշխատաբեկ
եւ քղցարեց կարծ կենաց ականջաց վրայ
քաղցրանուազ հնուամէ:

Տարին մի անգամ այն անհամեմատ
պայծառահրուշ Աստեղ նման՝ որ մե-
ղերին արեւելքէն ծանապարհ առաջնոր-
դեց հեռաւոր աշխարհներէն զալ բնա-
կաղուրկ՝ խանձարբապատ՝ Մանեան անօ-
րօր օրօրոցի մօտ, այս հեռաձիգ սրօբեա-
բառ խոստմանց մոլորակն՝ քրիստոնէու-
թեան պատմութեան եթերին վրայ ճա-
ռագայթ է արձակում, եւ Աստուածային
անձառ փառաց նշոյլն՝ որ բացօթեայ հո-
վիւնների շրջակայն իջաւ պատեց, կրկին
մեր կարճատես աչաց եւ նուաստախոհ
մօաց երեւակայութեան վրայ յետս է ծա-
ղում:

Տարին մի անգամ այս հրեշտակա-
նուազ սաղմոսն, մեր հողեղէն՝ եւ բազում
բանիւ բերանոյ յանցաւոր լեզուօք՝ թու-
թեական երգում ենք ջահպայծառ տա-
ճարներում, իբր մի մանուկ որ առ բե-
րան կերպ, խրթին մի երգ՝ առանց նորա
նշանակութիւնն հասկանալոյ: — Տարին
մի անգամ բոլոր տիեզերական քրիստոնեայ
աղօթարանաց Ոջ յետս է հնում՝ զը-
ւարթնոց այն երգի արձագանքն՝ զոր ուղ-
տերու զանգակներն՝ եւ խաշանց բոժոժ-
ներն՝ շարժահար անարուեստական մու-
ղեքայով՝ լեռնային առանձնութեան մէջ
խաշնարածներն ականջալուր հանդիսա-
ցան:

Տարին մի անգամ լսելով՝ մինչ ցօրս՝
ներկայ մեղանից ոմանք տասնաւոր՝ եւ ո-
մանք հարիւրաւոր անգամ արդէն լսած
ենք այս քրօթական քարոզն եւ շատերս ի
բերան խուփ զիտեմք, սակայն չմի որ մե-
ղանից երբէք խորաքննին եղած է խելա-
հաս լինել թէ ի՞նչ է նշանակում այս
երկնառաք ներդաշնակութիւնն ի յերկիր
խաղաղութիւնն ի մարդիկ համութիւնն:

Այս աշխարհում խաղաղութիւնն այս
աշխարհում՝ ուրանօր ամենայն վիճակի
մարդկանց իշխում է մամոնայն, ուրանօր
նախապետաբար տիրապետում է փառա-
սիրութիւնն, ուր հզօրի անիրաւութիւնն
արդարանում է եւ տկարի ճշմարտութիւնն
սրտվում, ուրանօր անմեղ տառարակն զի-
շատիչ բազէի մագլեց մէջ ձմրւած՝ մա-
հահանաց սքովն զխաղաղութիւնն օգնա-
կանութեան է կանչում, ուր մարդն խաղա-
ղական խաղաղութեան ժամանակում —
քանքարասիրութեամբ վարակուած՝ պար-
կեշտաբար զբռնում՝ պարծնեկոտու-

Թեամբ փքալով՝ ժրաջան հեռաքրքիր է նորանոր այնպիսի մի ահալիկ՝ դժոխասիրտ գործիքներ հնարել՝ որք մի մոլեկոսած անձին ավելի թարթ նշանացելով՝ կարողանայ նա զամենայն շունչ յաշխարհէ, տառի վերջատել բաց ի միայն յիւրմէ, և յիւր սիրելեաց, - այո՛, և ոչ թողուլ իսկ քարի քարի վերայ մնալ կանգուն։

Լ՜այս համայնակործան մեքենայութիւնն երբէք խաղաղական որո՞ւմ նշան, սորա շանթորոտ թնդումն ունի՞րնաւ խաղաղաբեր քարոզ կարողացող նմանութիւնսա՞ որոյ սիրտն լցեալ է մահառիթ շանթից բաղադրութիւնով, որոյ դժոխահոս բերանոյ ժայթքումն հուր է տարաարոսական, յորմէ սերարփիք կընողկան, զէք ի փախուստ կդառնան, ժայռեր կձարձաւորն և մարդկային լրբենի փառասիրութիւն միայն կզօրէ ղիմագրաւել նմա՝ ի մարդիկ հաճութիւնով հաճեցեալ մարդն՝ հնարումէ այն սոսկավեթիւար զրահակերտ տապանն երեք հազար ձիոյ զօրութեամբ մաքենաւոր՝ ոչ վասն ապրեցուցանելոյ ի համայնաջինջ հեղեղէն զսեռս շնչոց կենդանեաց, այլ՝ առ ի բնաջիւնջ առնել զնոսա, մանաւանդ երկոտանի և անսիրտ բաղադրանքներն և այս երկաթաձող մարմնով անվնասելի ծովու ահազազանն՝ երբ իւր ծխազի*) սև ագռաւն յուղարկում է երբեմն քննել զղեակների զօրութիւնն, սա ոչ թէ գէշերի և մեռելոտեաց մէջ որկրամոլովում է՝ Նոյեան թռչնոյ նման, այլ նորա գժոխակուր սրտի պայթուելոյն՝ ի գէշ է դարձնում ամենայն առկի դտանվօղ-

կենդանիներն և ամենայն շնոթութիւններն ի դերբուկ իրր հնար է ուրեմն եթէ խաղաղութիւն լինի երբէք ենթալուսնեայց մէջ։

Լ՜յս երկրում - որոյ ջրերն դառնաղի եղած են որդեկորոյս ծնողաց արտասուաց ուղեներով, որոյ դաշտերն բացօթեայ դերեզմանք դարձած են բիւրք բիւրուց - այլ ևս իրօք խաղաղացեալ - կմախքների, որոյ առնապատների արիւնոռոգ բոյսերու մէջ «կորապլուխ»¹⁾ ծաղիկն շիթ շիթ արտասուք է կաթեցնում (զուցէ վասն այնչափ բազմութեանց ի տարապարտուց տաբաթամ մահ գրկելոյն), - որոյ բերդերն հիմնակործան, քաղաքներն հրձիգ, ձամբարներն ջարդ ու բռնրդ եղած են, և որ անդորմ թնդանութեաց ծխով ամպամած եղած՝ ահիւ և սոսկալով շրջան է առնում իւր առանցքի վերայ։

Լ՜յս երկրիս մէջ՝ ուր մարմնաւոր իշխանութիւնն (որոյ մարդաբէն է շանթաշուրթն թնդանօթ քարոզիչ մարդկան մահ և կոտորած, և որոյ տանաքանեայ պատուէրն է Միթրայեօզն (Mitrailleur)²⁾ փաղանգ փաղանգաց և սպայ ի սպայից վերայ է յարուցանում վասն կրից կամ մոլութեան, վասն փառաց կամ նախանձու - այլ՝ միշտ տիեզերական խաղաղութիւնն պատճառելով - բիւրաւորաց մեռե-

աճողս քիւսով՝ այս ամսն մրդոցօ դոյ

(1) Կորապլուխ Ծաղիկ, Պարսկերէն Լալէի սէարն-դոն, Անգլիերէն Crown Imperial, Լատիներէն Corona Imperiales, մի տեսակ Fritillaria.

(2) Միթրայեօզն Թարգմանիկ ի յարմարապէս, վասն Թաղախար լինելոյն՝ հափօլէն Գ-ի, որ բազում սրանչեղագործ յաղթութիւններ կսպասէր այս դրոմիւրէն, թայց Փրանքօ փրիւսպատերազմի մէջ թողորովին յուսախար եղև ընդ ռակառակն դտանելով։

(*) Կիսապի՝ ծախից պոչ ունեցող։

լուծիւն անկ - ուր և հողերը իշխանութիւնն իսկ - դէժ անախալականն ի մշտապիսալ մարդկութեան նովին փաստով է պաշտպանուալ, անհրաժեշտ զօրաւիզն համարելով զմարմնաւոր իշխանութիւնն իւր հոգեկան իշխանութեան անխախտ և ներգործական մնալոյն՝ վաշտ վաշտուց վերայ շարժելով ի մահ սպառել ինքեան յանձնուած այն Յիսուսի հօտը՝ որոյ թաղաւորութիւնն չէր յայտն աշխարհէ։ Աւր է սպա այն երկնային զօրաց մեղեղեաց նշանակութեան կատարումն, պէտք չէր արդեօք եթէ երբեք այս երեւոյթն աշխարհիս ներգործութեամբ ազդելոյ էր՝ զի կէսօր ժամանակ պայծառ արեւի պէս՝ միլիոնաւոր աշաց առաջին զայր սա ամպերի նման որոտալով և փայլակն հասանելով։

Տկնի աջաւի վշտակոծ զարերի՝ հարկ է զի տակաւին մնայ այս բանն իբր մարդարեւութիւն և դարձեալ բազմաց անհաւատակ, յորժամ նա ինքն էր ձայն Աստուծոյ, որ հրաւիրում էր այս թախմաւոր աշխարհին ևս ցնծութիւն զգնուել որպէս վերին աշխարհն զղեցած էր ի մարդիկ հաճութիւն բաղձալով և վասն զի Աստուածային մարդասիրական կամաց հաճութիւնն - «Վա է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ» ահա եղև այսօր յերկիր քարոզել մարդկան զի մարդիկ հաճութիւնն, ըստ որում Հայրն ամենագութ հաճեցեալ էր ընդ մարդկային սեռի առնել խաղաղութիւն ընդ նմա արեամբն Յիսուսի նախահանդերձեալ չարջարանաց։

Ստիպյալ ի մարդիկ հաճութիւնն որ հովիւների պատմութեանց մէջ խոստացուած է, նրան ստուգաբանութիւնն այլ ինչ է քան զոր ունեւ մարդկային հոգւոյ յօժա-

լութիւն կղենն, սորա նիւթն իմանալ առաւել դժուարին է, սորա նշանակութիւնն առաւել ընդարձակ, զի հաճութիւնն կրնանակէ և բաւականութիւն, հանդարտ տանօղութիւն, յօժարութիւն բարի առնելոյ ընկերին, յօժարութիւն հանգուրժելոյ չարեաց, անորորութիւն խղճի մտաց և յաւիտենական զոհումակութիւն։

Բայց՝ աւաղ՝ որքան ծաղրելի են այս հաճութիւններն մեր օր աւուր քաշած թշուառութեանց համեմատելով, որքան հակադակ զծաղրութիւնն են սոքա մարդկային կրած մշտնջենաւոր աղցիրին բաղդատելով, այս երկու տարատիպար հակակայից՝ ո՞ր մէկին յարմարացնեմք այն սողմոնեղութիւնն որ անշինարեակ հովիւներն խեցին։ Այլ արդ նոյն հրեշտակներն՝ որք այնչափ ցնծութեամբ աշխարհին աւետիք կարդացին Վրիստոսի ծննդեան օրն՝ այժմ խորին տրտմութեամբ տեսնում են թէ՛ մինչ ցերբ մեք կրեմք այն հոգեւոր կրգի ձայնն՝ առանց բանի իսկական նիւթն հասկանալոյ, թէ՛ մինչ ցերբ կոյր գիւրայն երջանկութեանն և մեծի յուսոյ ոսկեղէն դրանց մօտ կանգնած եմք առանց բանալիքի՝ այն առանց դոնեա ուսերն իմ դեմ դնելով մղելոյ՝ որ գուցէ բացուի մեզ անբաց միտք։ Վրիստոնէական կրօնասիրութիւնն արդարև ըմբռնած է ի յերկիր խաղաղութիւն, յուսոյ շղթայէն առանց բաւականազէս շղթայի զօրութիւնն ճանաչելոյ՝ առանց զօրելոյ խեղահաս լինել թէ՛ իցիւ խաղաղութիւն երբեք աշխարհիս վրայ կարէ տեղի ունենալ մշտապէս՝ տգիտանալով ամենեւեմ նորա էական և սրբազան յական յատկութիւններն, իսաւարի մէջ բռնակալած խաղաղութեան ակնկալու-

Թիւնն՝ կարելի կլինի որ բնակ լոյս չտեսնէ՝ անխառն աղոյս և միջոցներ չլինեն։

Սակայն իմաստութիւնն՝ որ իւր գերազանց օգտարեւութեամբն մարդկային բանական և բարոյական կենաց՝ քոյր կրկնուի հաւատոյ՝ իբր զի երկուքն ևս մի և նոյն հարազատ մօրից ծնունդ առած են։ այս ինքն ի ճշմարտութենէ։

Սոյն իմաստութիւնն որ հրատարակում է մեր մէջ օրէ յօր առաւել ուրախացից ձայնիւ, և առաւել ստուգութեամբ ամենայն տիեզերական էից շարունակ յառաջադիմութիւնն ի վատէն ի բաւն և ի բաւէն ի լաւագոյնն, որ մեզ ցուցանում է թէ այն օրէն՝ յորում երկիր էր անձոյլ և անկերպարան և խաւար ի վերայ անդնդոց և հողին անմահ արփիափայլ խաղում էր ի վերայ ցնծածփայց կոհակաց։ այն օրէն երկիրն իւր անսպառելի արտի մէջ կուտակում էր վեհաշնորհար հրաբուլիւնքանց բորբոքական նիւթերն՝ գուցէ առ յապաց տեղծմանէ մարդոյն հուր միասակարարել առ ի գերակուրն խորովելոյ, որում նա տակաւին անհնարազէտ պիտի լինէր, վասն զի արար Աստուած նոցա սփածանելիս, ըստ որում իւրեանք անկարող էին նոյն կէտին զայն զմտաւածել կամ առնել՝ որքան և կարօտութիւնն մայր համարուած է ամենայն հնարագիտութեան։

Իմաստութիւնն որ հաստատում է բնութեան անխոնջ շրջանն առանց ժամամաճառ լինելոյ, և կենաց մահ և մահուան կենք յաջորդելով տիեզերի մեղմաբար և շարունակ ընթացքն՝ սովորացնում է և մարդկան Աստուածաշարութեան հաստատուն փաստերն, քաղաքականութեան և առաքինութեան տնչալի մասերն, սա իսկ

պիտի գերազանց ծանօթացնէ մարդոյն այն իմաստութեանն՝ գորմէ Առդունն առ ի թէ և Հաստատեցաւ ի Տեսանէ ի սկիզբն ծանադարհաց իւրոց ի գործս իւր յառաջքան գլխախտանն հաստատեալ, զոր և Գաւիթ յառաջ քան զարուսեակ ծնեալ եանս, և զոր Ասայի կրկնէր, Աստուած հօրս Հայր հանդերձելոյ աշխարհի և իշխան խաղաղութեան, որ իջաւ ի յիկից և յայտնեցաւ մեր մէջ անբնակ, սեղարդ և անպատասպար, բայց լցեալ բարձրագոյն խորհուրդներով, ձոխ իմաստութեամբ։ լի շնորհօք և ճշմարտութեամբ, որոյ իլըութենէ անտի նորա մէք ամենեքեանքս առաք շնորհս, որոյ անհուն մարգասիւրութենէն ուսաք սէր ընկերին, անյաղթելի ծարմանդ բանականութեան մէջ, որ մերձաւորի սէրն մեզ պատուիրանաւ առաջի էր արկանում, զի մէք ջանամք սպառել բարեւարութեան յօժարութիւնն ի վերայ ամենայն մարդկանց տիեզերի և զմեր հալածիչներն իսկ անմասն չառնեմք - օրհնելով զմեզ անիծողներն և առնելով բարի զմեզ առօղններին։

Եկներեւ տեսանելով զի վերին նախախնամութիւնն իւր յորմութեան շնորհ միադէս պարգեւում է Արարչեան աղանաւեղ պայծառ մարդոյն և արջնաթոյր հօթնթօխին, որ ծագում է իւր արեւն ի վերայ մարդոյ և անասնոյ և ածում է անձրեւ ի վերայ կենդանեաց և բանջարների առանց խորութեան, պէտք է ուրեմն զի և մարդն կացուցանէ իւր կամաց դատաւոր իղ ջմտանքն և դատաբնին իւր և իւր արարից մէջ, առնել զոր ինչ կամինս թէ ինքեան արասցեն մարդիկ, որով կատարելով ամենայն բնական, բանական և բարոյական օրէնքն, զի ամենայն օրէնք և

մարդարէք ի սմանն կախնալ կանս փոռ-
թացուցանէ ի յերկիր խաղաղութիւնն և
ի մարդիկ հաճութիւնն:

Բանի որ այս բարոյականութիւնն լրա-
պէս չէ ի դուխ հասած՝ մեք պիտի ուսա-
նինք թէ ընդէր հարկաւոր էր մեզ քանա-
կանացս այսչափ երկար ժամանակ սպասել
հրէշտակագաղաթ խոտմանց կատար-
վելոյն, վասն զի քանի որ մեք չեմք գտած
մեր խիղճն յամենայն մասնակցութիւնէ մե-
ղաց, պէտք է զի զանազան արկածներ ու-
նենամք մերթ բարկութիւն, մերթ երկպա-
ռակութիւն, մերթ սով և սնանկութիւն,
մերթ մահ տարածամ, և աւաղ պէտք է
զի երբեմն և պատերազմ ևս ունենամք, թը-
շուառազոյնն ամենայն թշուառութեանց
սուր և կախողան, Սաղօվա և Աետան *):
Եւ ծովակուլ արիւնհեղութիւնք:

Ասկայն թող ճշմարիտ քրիստոնեայն
այս կարծառօտ կենաց շփոթութեան մէջ
չտէ իւր եղբայրն՝ որում հրամայեցաւ
սիրել զնա յամենայն սրտէ, թո՛ղ մէկն մե-
ղանից չը համարձակի զինքն Աստուածային
պատգամաց սահմանէն՝ արտաքոյ կանգ-
նեցնել, զի մեր վախճանն և վերջին օրնա-
մենեցունցս ևս միատեսակ է թէ ոսկի գա-
հոյից մէջ հիշտացօղի՝ թէ զեանախշախ
առանց անկողնոց վշտացօղի, վասնորոյ թէ
ողահութիւն առնեմք թէ անձնասիրու-
թիւն, թէ կաղ թէ սպառնալիք, պէտք է
զի զմիմեանս չտանք, քանզի միւսներն
սարոյական թշուառութիւնք են, բայց ա-
տելութիւնն՝ քրիստոնէական յուսահա-
տութիւն, մի օր պիտի հասկանամք ի մար-
դիկ հաճութեան իմաստն և յայնժամ շա-

մադաղօտ արշալոյսն ճշմարիտ պայծառ ա-
ռաւօտ պիտի դառնայ, և ի յերկիր խա-
ղաղութեան քաղցրաշունչ սիւքն պիտի
բերէ խաւարէն նորափարատ աշխարհիս
վերայ միջօրնայ զոհոնակութիւն:

Աղաքէն նոյն Յիսուսն՝ որ տասն և ինն
դարիւ յառաջ մանուկ էր, որոյ աշխար-
հային կենանքն կէս դար ևս չտեսց, բայց
որոյ թագաւորութեանն ամենն ին վախճան
չկայ, նա իւր զերաքանչ մարգասիրու-
թեամբն կամենում էր զի ամենեքեանքս ևս
իրբե զինքն լինիցեմք, որպէս և հրէշտա-
կական համաձայնութեամբ անխիղճ և
անխէթ լու ի լու ամենայն մարդկանց հար-
ցանում էր: Եւ ի ձէնջ յանդիմանեցի զիս
վասն մեղաց, ցուցանելով թէ որքան ան-
նահանջելի էր քրիստոնէին ունել յիստա-
կութիւն խղճի մտաց և հանդարտութիւն
հոգւոյ, որ միայն կլինի արդարութեամբ՝
բարերարութեամբ և իրաւամբ:

Արեմն եկա՞ք այսուհետեւ նկրտեմք
մաքրել զմեր խիղճն այն ամենայն մաս-
նակցութիւն, որ մեր մտաց անդորրութիւ-
նն մրկելոյ առիթ է տալիս, որ մեր կա-
մաց քատողութեան վրայ անիրաւութեան
վերք է թողած և զմեզ խղճահարութեամբ
անհանդիստ է առնում շարունակապէս:
— Եյս տեսակ հանդիսաւոր աւուր մէջ՝
յորում խաղաղութեան յերկնից ի խո-
նարհ իջանելն եմք տօնում՝ պէտք է զի
պտելութեամբ և խռովութեամբ լցեալ
սրտիւ շտօնեմք, վասն զի խաղաղութիւնն
իջաւ մեր մէջ և ընկալաւ զմեզ, վասն
որոյ և խաղաղութիւնն պիտի տիրէ մեզ
խիւնոքա որք զխաղաղութիւնն կրմբովն
խաղաղարեւ հաշտութեան Սիւնի ծը-
նըդեան հրաշալի օրն՝ յայնմի է որ ի

(*) Sadova — Sédan.

մեռանդ հաւատաց և մեր բարե գործոց
երանելի առնելով զմեզ յաշխենական
երջանելու խեամբս որոյ հօր տանգումն օթել-
փանք բազումք կանչ ուստից ցաւք և հե-
ճաւ ի իւրեղ՝ աղց և թշուառութիւնը մեր-
ժեալ և փարատեալ են և ամենայն իղձը
կատարեալք ուր չկայ այլ ինչ՝ բայց
միայն Աստուածային մարդասիրութիւնը
որ հնարանել մշանջնաւոր արեւութե-
լիքս ուրանոր և ի յերկիր խաղաղու-
թիւն և ի մարդիկ հաճութիւնն՝ այլ ևս
մտադուած են՝ զի անդանոր է՝ կրօնքի
կատարածն՝ առարկեալ խեան վերջն՝ յը-
րօւմն օրինաց և ազականութիւն արեղե-
րաց ուր անմահական սերն միայն կրճա-
նազայթէ՝ — Իցե՛ք թէ մենք ամենեկեանքս
ևս արժանի լինեմք այն օթելանաց միջ
աստուածային սիրելեաց որոց բնականից
լինել է՝

Ա. Վ.

Ի Դաւիթէ:

ՊԱՏՄԱԿԱՆ

ՃԵՆՇՈՐԳՆՈՐԳՈՒԹԻՒՆ ՀԵՇՏԵՆՈՒՄԸ.

Գ. Հ. ՅԵՇՏԵՆՈՐԵՆԻՑ ՀԱՆԵՆ.

1842 թիւ 12 օրհասոսի.

ԻՍԿԱՐՔՈՒՆ ԵՄԵՆԱԳՈՒՄԻ ՎԱՆՔՈՒՄԸ:

(Շարժական)

Սրանէ քանի մի օր անցած, Սրապիան
պապի հետ ժամ էինք գնում հեռուանց
նշմարեցի որ՝ քանի մի քաջ զրահաւո-
րուած ձիաւորներ զեղի միջովն անցկացան՝

գնացին զեղի փանրն: Աներեւութարար հո-
գիւ միւն ահ և երկիւղ զգաց փանորոյ վե-
րադարձայ տունս պապի թոռներն մենք
ստարեցի փանրը մեզ լուր բերէ թէ՛ ճիշ-
էին ձիաւորներն և ինչե՞ք գնացին փանրն:
Եւ առ չքաշեց, երկխէն վերադարձաւ լուր
տուեց թէ՛ նորա Եւ շուայ խալի մար-
դիկն են և կրած են արանել փառանդի՝ փա-
խառտիւն Արախիլին (պարսիկներն), և թէ
ոչք որ նոցա պահպանել են կամ պրտիլ՝
պետք է նոցա կարանաւորել՝ նոցա պաշա-
պանողները պատժել և ինչ կայք խրուած
են նոցանէ՝ ժողովել տանել Եւ շուայ
խանին յանձնել: Փոքր ինչ անցկացաւ և
ահա Արախիլապոսի տիրացուն փաղէփաղ
սարսափահար և շուշը հառիկալ հա-
սաւ թէ չէ՛ կիսահաղաղ շնչով առեց Արա-
պիան պապին, Արապանը հրամայեց էս
բովսէին թաւնի թող զիք խանի հետ
դուրս գան գնան Եզուլիս և էս նախնի
էլ յանձնեն այն տեղ թաւայ Եւ պրեղոյ
փանրի Եւ աջնորոյնս — Իարե՛ք դարձեալ
անգութ բախան զիս կրհարածերս ժա-
մանակ չունեցայ իմանալ էս լուրի շար հե-
տեանքն: Յովսէփի բերած երկաթը փաղ
փաղ դուրս բերի հեծայ թաւնի քաջ
երեսադարդի հետ խի և խի ճանապարհ
ընկայ:

Թաւնին ուղեղ ճանապարհով շտապ-
նորդեց զիս այլ սարէ - սար՝ ձորէ - ձոր՝ ան-
տանէ-անտան և հոյով-դոյով կրորդ օրը
հասանք մի զիւր իջանք նրա ազգականի
տանը: Ծաղիկն յետոյ՝ երեկոյեան պահին
որպէս զի ոչ ոք մեզ չարատահիւ ձիաւո-
րուեցանք փոքր ինչ գնացինք փայր իջանք
Եզուլիայ այգաւէտ ձորը: Հասանք թա-
ւայ Եւ պրեղոյ փանրը մանր անտես փար-

6186-54

